

σεν ἡ ἀνθρωπολατρεία· καὶ δὲν θέλει νὰ ὑπογράφωνται πλὴν μὲ τὸν ἀπλοῦν τίτλον τοῦ ὀπτηκοῦ. Δὲν ἐνθυμοῦμαι λέγω, ἂν σ' ἐγραψα τὸ γεννητὸν τοῦτο καὶ φιλάνθρωπον ἔργον τῆς μεγάλης Αἰκατερίνης. Ὅθεν μὴ τὸ λογαριάσης διὰ τρίτον νέον. Ἄς εἶνε λοιπὸν τρίτον τὸ ἐξῆς:

Κατήργησεν (ὡς λέγουσιν αἱ γαζέται) αὕτη ἡ Ἀνασσα ὅλα σχεδὸν τὰ μοναστήρια, μὴν ἀφήσασα πλὴν δύο ἢ τρία. Αὐτὰ ἦσαν πλουσιώτατα καὶ προικισμένα ὅχι μόνον μὲ γῆν πολλήν, ἀλλὰ μὲ χιλιάδας γεωργῶν πολλὰς, οἱ ὅποιοι ἐδόθησαν ἀπὸ τοὺς κατὰ καιρὸν βασιλευσαντας ἡγεμόνας τῆς Ῥωσσίας εἰς τοὺς καλογήρους σκλάβοι, κυρίως σκλάβοι, τοὺς ὁποίους τὰ νῦν ἡλευθέρωσεν ἡ Ἀνασσα, αὐξήσασα εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν μὲ αὐτὸν τὸν δίκαιον τρόπον καὶ τὸ πλῆθος τοῦ στρατεύματός της. Διότι ὄντες, καθὼς σὲ εἶπον, σκλάβοι τῶν καλογήρων, δὲν εἶχον τὴν ἄδειαν νὰ στρατεύωνται.

Ἐχῶ καὶ τέταρτον νέον· ἀλλὰ τὸ χαρτίον δὲν εἶνε ἱκανὸν νὰ τὸ χωρήσῃ· ὅθεν τὸ ἀφίνω εἰς ἄλλην εὐκαιρίαν. Ἐρρωσο!

Ἄς ἔχω ταχεινὴν ἀπόκρισιν· δὲν λέγω λακωνικὴν, ἐπειδὴ αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον· «εἰ ἀλλάζεται Αἰθιώψ τὸ δέρμα αὐτοῦ» καὶ ἡ λογίότης σου θέλει ἀφήσῃ τὴν φιλτάτην πολυλογίαν· ἔπειτα μῆτε δίκαιον ἔχω πλέον νὰ σὲ κατηγορῶ, ἀφοῦ σὲ ἐμιμήθη καὶ ἐγώ. Εὐδαίμονει

15 Ἰουλίου.

Ἡ ἐπιστολὴ ἔμεινε μέχρι σήμερον, διότι ἤλπίζον νὰ πέμψω ὁμοῦ καὶ τὰς θέσεις μου πρὸς τὸν Δόμινον. Πανταχόθεν, ἀδελφε, μὲ ἀναγγέλλουν, ὅτι οἱ διδασκαλοὶ μου ὅπου εὐρεθῶσιν, εἰς ὁποίους οἴκους ὑπάγωσιν ἐγκωμιάζουν καὶ ἐμὲ καὶ τὴν θέσιν μου. Εἶνε συνήθεια τὴν ἡμέραν τῆς διαλέξεως, μετὰ τὸ γεῦμα νὰ ὑπάγῃ ὁ μαθητὴς εἰς ἐπίσκεψιν ὅλων τῶν διδασκάλων κατ' οἶκον, διὰ τὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ διὰ τὸν κόπον τῆς διαλέξεως. Αὕτη εἶνε συρμιγμένη φραντσέζικη. Ἀφοῦ λοιπὸν σὲ ἐγραψα τὴν ἄνω ἐπιστολήν, ἔκραξα τὸν περικοιῆρην μου, διὰ νὰ διορθώσῃ τὴν ἐξωτερικὴν ἀταξίαν τῆς κεφαλῆς μου (διότι εἰς τὴν διάλεξιν πρέπει νὰ παρασταθῇς λελυμένους τοὺς πλοκάμους, καὶ νὰ διαλέγεσαι ἀνεμαλιάρης σὰν τὸν Λολομανολιόν) ἐνδύθην, ἔλαβα μίαν πρέζαν ταμπάκον, ἔπειτα τὴν ῥάβδον μου (ἐλησμονήσα τὰ παπούτζια, ἀλλ' αὐτὸ ἐννοεῖται) καὶ ὑπῆγον εἰς τὸν οἶκον ἐκάστου. Μερικοὺς δὲν εὗρήκα, καὶ ἀφῆκα τὸ μπιλιέτόν μου· ὅσους δὲ εὗρηκα εἶνε ἀδύνατον νὰ σὲ γράψω τὴν εὐγενῆ δεξιῶσιν, τὴν ὁποίαν μὲ ἔκαμαν, τὰ ἐγκώμια ὅσα μ' ἔδωκαν, τὰς εὐχαριστήσεις ὅτι ἐτίμησα αὐτοὺς καὶ τὴν Ἀκαδημίαν των. Μὲ εἶπεν εἰς ἐξ αὐτῶν, ὁ γηραιότερος ἀπ' ὅλους, ὅτι ἔχω χρέος νὰ δώσω εἰς τὸ κοινὸν μίαν μεταφράσιν τοῦ Ἰπποκράτους. . .

Καὶ ἔχετε τοιαύτας, τὸν εἶπον. . . Ναι, λέγει, ἀλλ' ἐπεθύμουν νὰ μεταφρασθῇ ὁ Ἰπποκράτης ἀπὸ Ἑλλήνα, ὅτι φοβοῦμαι μήπως αἱ μεταφράσεις ἡμῶν δὲν εἶνε ἀκριβεῖς. Ἄλλος ἐπήνεσε τὸ ὕφος τῆς θέσεώς μου· ἄλλος ἀνέγνωσεν ἐπὶ παρουσίᾳ μου τὴν ἀφιέρωσιν τῆς θέσεως πρὸς τὸν Δόμινον, τὴν ὁποίαν εὗρισκον εὐφυστάτην καὶ κατὰλληλον. Καὶ σημειῶσαι ὅτι αὕτη ἡ ἀφιέρωσις εἶνε πολὺ γυμνοτέρα ἐπαίνων, ἀφ' ὅ,τι ἦτον ἡ πρὸς τὸν Μόσχας, τὴν ὁποίαν αὐτοῦ ἀπεδοκίμασαν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ μὲ εἶπαν τοιαῦτα, ὥστε μ' ἔκαναν νὰ πιστεύσω καὶ ἄκοντα, ὅτι ἡ θέσις μου εἶνε καλὴ. Ἄρα οὕτως ἔχει, ἄρα οὕτω δὲν ἔχει τὸ πρᾶγμα, κρίνε πλέον ἡ λογίότης σου. Ὡς τόσον ἐγὼ εἶμαι εὐχαριστημένος, καὶ δοξάζω ἐκ βάθους ψυχῆς τὸν δοτῆρα παντός ἀγαθοῦ, ὅστις μεταξὺ πολλῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα συνεχώρησε νὰ πάθω ἐπὶ ζωῆς μου, μὲ ἔκαμε καὶ μεγάλως εὐεργεσίας, καὶ τοιοῦτοτρόπως πανσόφως καὶ πανοικειρωμένως μίξας τὰ καλὰ τοῖς κακοῖς, μὲ ἐστήριξε μέχρι τοῦ νῦν κλονούμενον ὑπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας.

ΜΥΘΟΙ ΚΟΡΑΗ

Τὸ δισσάκκιον τοῦ Αἰσώπου.

Ὁλος ὁ κόσμος ἐξεύρει τοῦ Αἰσώπου τὸ δισσάκκιον· καὶ ὅλοι τοὶ κρατοῦσιν εἰς τοὺς ὧρους, βάλλοντες εἰς τὸ ἔμπροσθεν αὐτοῦ μέρος τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων, εἰς τὸ ὀπισθεν τὰ ἰδικά των. Πόθεν ὅμως ἔλαβεν ἀρχὴν ἡ τοιαύτη θέσις, κἀνεὶς δὲν μᾶς τὸ ἐφανέρωσε. Καταρχὰς οἱ ἄνθρωποι ἔθεταν τὸ δισσάκκιον, ὥστε νὰ βλέπωσι κρεμασμένους ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ καὶ τοὺς δύο σάκκους ἐντάμ. Ἀλλ' ἐπειδὴ πολλάκις παραβάλλοντες τὰ ἰδικά των μὲ τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων, εὗρισκαν ἐλαφρότερα τὰ ξένα (τὸ ὅποιον τοὺς ἐκακοφαίνετο πολὺ), ἤλλαξαν τὴν θέσιν τοῦ δισσάκκιου, βάλλοντες τὰ ἰδικά των ὀπίσω.

Ὅσάκις σὲ σκανδαλίζει ἄλλου ἀμάρτημα, στρέφε ἔμπροσθεν τὸ ὀπισθὸν μέρος τοῦ δισσάκκιου.

Ποντικὸς πλεονέκτης.

Ποντικὸς, μὴν ἀκούμενος εἰς ὅσας ἔκλεπτε καθημέραν τροφὰς, ἐδοκασίνετο μὲ τὴν ἐπιθυμίαν κομματίου κρέατος, τὸ ὅποιον δὲν ἐχώρει τῆς φωλεᾶς του ἡ τρύπα. Ἀφοῦ ἐσυμβουλευθῇ μὲ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα του, ἀπεφάσισε νὰ πλατύνῃ τὴν τρύπαν, διὰ νὰ δύναται εἰς τὸ ἐξῆς νὰ κλέπτῃ καὶ μεγάλα καὶ μικρά. Ἀλλὰ τὴν ἐπλάτυνε τόσο· πολὺ, ὥστε ὁ κᾶτος,

1. Τοὺς μύθους τούτους καὶ ἄλλους πολλοὺς ὁ Κοραῆς εἶχε δημοσιεύσει ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ζ. Α.

ὁ ὁποῖος εἶχεν ἔξωθεν ἀκούσει τὸ συμβούλιον, ἐμβήκε παράνυκτα καὶ τὸν ἐξωλόθρευσε μὲ ὅλην του τὴν συγγένειαν.

Ἐφερε πολλοὺς πολλὰκις εἰς ἀπώλειαν ἢ πλεονεξία.

Μέθυσος πατὴρ καὶ υἱός.

— Δὲν ἐντρέπεσαι, ἔλεγε πρὸς τὸν υἱόν του μέθυσος πατήρ, νὰ πίνῃς τόσον πολὺ; — Πάτερ μου, ἀπεκρίθη κλονούμενος ἀπὸ τὴν μέθην ὁ υἱὸς, φοβοῦμαι μὴ φανῶ καταφρονητὴς σου, ἐὰν δὲν μιμοῦμαι τὰς πράξεις σου.

Μάταια νουθετεῖς τοὺς ἄλλους, ἂν δὲν ἀπέχῃς ἀπ' ὅσα ν' ἀπέχωσι τοὺς παραγγέλλεις.

Διδάσκαλος καὶ μαθητής.

Διδάσκαλος, βλέπων ἕνα τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὅστις ἔσκυψε νὰ ἐπάρῃ τὸ ὅποιον εὔρε καταγῆς σῦκον, τὸν ἤλεγξεν αὐστηρὰ ὡς κοιλιόδουλον· καὶ ἀρπάσας μὲ μεγάλην ὀργὴν τὸ σῦκον, τὸ κατέπιεν αὐτός.

Πολλὰι πολλὰκις συμβουλαὶ καὶ νουθετίσεις ἀποβλέπουσι τὸ συμφέρον τοῦ συμβουλευόντος.

ΑΠΟ ΙΤΑΛΙΚΗΝ ΑΣΤΕΙΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ

[Μετὰφρασις Κοραῆ].

Εἰς ναυαγίου μέγαν κίνδυνον, ἐπρόσταξεν ὁ καρaboκύριος τοὺς διαβάτας νὰ ῥήξωσιν εἰς τὴν θαλάσσαν ὅλα τὰ βάρη, διὰ νὰ σωθῶσιν. Εἰς ἀπ' αὐτοὺς ἐπῆρε πρῶτην τὴν γυναικὰ του καὶ τὴν ἔρρηξε, λέγων, ὅτι παρ' αὐτὴν ἄλλο βαρύτερον νὰ ῥήξῃ δὲν εἶχε.

* *

Εἰς οἶκον πολλὰ πτωχοῦ ἀνθρώπου ἐμβήκε τὴν νύκτα κλέπτῃς, καὶ ἐψηλάφα εἰς τὸ σκότος νὰ εὔρῃ τίποτε. Ὁ πτωχὸς, ὡς τὸν ἐνόησε·

— Ψηλάφα, ψηλάφα, ταλαίπωρε, (τὸν εἶπε) νὰ ἰδῶ ἂν ἦσαι καλὸς νὰ εὔρῃς σὺ τὴν νύκτα ὅ,τι δὲν εὐρίσκω ἐγὼ τὴν ἡμέραν».

* *

Ἐδιηγεῖτό τις εἰς συμπόσιον ἄπιστα πολλὰ καὶ παράδοξα μὲ τόσον ἀγῶνα, ὥστε νὰ ἰδρῶσιν. Ἐξεφώνησε μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὸ ἀπόφθεγμα τοῦτο· «Ὅστις λαλεῖ τὴν ἀλήθειαν δὲν κοπιᾷζει».

— Ἐκατάλαβα τώρα, διατιῖ ἰδρωσες τόσον, τὸν εἶπεν εἰς ἀπὸ τοὺς συμπότας.

* *

Εἰς συντροφίαν ἱατρῶν ἔπεσε λόγος περὶ τοῦ «Ποῖα ἦσαν τὰ καλῆτερα ἱατρικὰ νὰ ὀξύνωσι τὴν ὄρασιν». Ὠνόμαζεν ἄλλος ἄλλο, καὶ νὰ συμφωνήσωσι δὲν εἰμποροῦσαν, ἐὼς εἰς ἀπὸ τοὺς

ἀκούοντας τοὺς εἶπεν· «Ἐξοχώτατοι ἱατροί, τὸ καλῆτερον ἱατρικὸν τῆς ὀράσεως εἶνε ὁ φθόνος. — Πῶς τοῦτο; (τὸν ἠρώτησαν μὲ ἀπορίαν). — Ὅτι (τοὺς ἀπεκρίθη) ὁ φθόνος βλέπει μεγαλύτερα ἀπ' ὅ,τι εἶναι τὰ εὐτυχήματα τῶν ἄλλων.

* *

Ἐπαραιοῦντο φιλόργυρος πρὸς ἕνα τῶν φίλων του, λέγων, — Τί σ' ἔκαμα καὶ μὲ διασύρεις εἰς τὸν κόσμον, ὅτι πωλῶ τὰ παλαιὰ μου ὑποδήματα;

Καὶ ὁ φίλος ἀπεκρίθη·

— Ψεύδεται ὅστις μ' ἐδιάβαλε περὶ τούτου· δὲν εἶπα ὅτι πωλεῖς, ἀλλ' ὅτι ἀγοράζεις παλαιὰ ὑποδήματα.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΟΡΑΗ

Αἱ δυστυχίαι εἶνε τῆς ἀρετῆς ἢ παλαιστρα, εἰς τὴν ὁποίαν διακρίνεται ὁ ἀνδρεῖος ἀπὸ τὸν ἀνανδρον ἀθλητὴν. Πότε ἄλλοτε ἔχει τις νὰ δεῖξῃ μὲ πλειοτέραν βεβαιότητα, ὅτι εἶνε φρόνιμος, ἂν δὲν τὸ δεῖξῃ εἰς τὴν συμφορὰν του; Τὸ νὰ συμβουλευῇ τις τὰ καλὰ δὲν χρειάζεται μεγάλην γνῶσιν· τὸ νὰ τὰ ἐργάζεται, ὅταν ἡ χρειαὶ τὸ καλέσῃ, εἶνε μόνῃς ἀνδρείας καὶ φρονίμου ψυχῆς προτέρημα.

Σπούδασε μάλιστα τὴν ἀνατροφὴν τοῦ στήθους, ἥτις μόνῃ μορφώνει τοὺς ἀληθεῖς ἀνδρας καὶ τὰς ἀνδρείας γυναῖκας, παρὰ τὴν ἀνατροφὴν τῆς κεφαλῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πλάσσονται οἱ καταχρηστικῶς ὀνομαζόμενοι χρηστοθήεις οὗτοι καὶ ἐράσμιοι (aimables) καὶ κομφοὶ ἀνδριαντίσκοι. Ἐχε καὶ τοῦτο εἰς τὴν μνήμην σου, ὅτι ἡ ἀρετὴ εἶνε πρᾶγμα ἐθιστὸν καὶ ἀποκτάται, ὡς ὅλα τὰ ἀποκτώμενα, ἀπὸ μακρὰν συνήθειαν, ἥτις καταντᾷ εἰς ἕξιν καὶ σχεδὸν εἰς δευτέραν φύσιν. Ἀλλὰ τὸ ἔθος τοῦτο πρέπει ν' ἀρχίσῃ μ' αὐτὴν τὴν νηπιώδη ἡλικίαν. Καθὼς ὅστις συνειθίσῃ παιδιόθεν τὸν καφὲν, ἢ τὸν βρωμισμένον ταμβάκον, κρίνει τὴν στήρηνσιν του μεγάλην δυστυχίαν, ἀπαράλλακτα, φίλε μου, καὶ ὅστις συνειθίσῃ ἀπὸ μικροῦ νὰ χαίρῃ εἰς τὰ δίκαια, καὶ νὰ ἀγανακτῇ εἰς τὰ ἀδίκαια, τὴν αὐτὴν ἕξιν καὶ συνήθειαν θέλει ἔχει καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν. Ἀλλὰ διὰ νὰ ζυμωθῇ μὲ τοιαύτην ἕξιν τὸ παιδίον, πρέπει νὰ ᾔνε περικυκλωμένον ἀπὸ χρηστὰ παραδείγματα, καὶ μακροσμένον, ὅσον δυνατόν, ἀπὸ κακοὺς λόγους καὶ κακὰς πράξεις.

Ὅταν τις ἀπὸ σῆς, διὰ πυρκαϊᾶν ἀναμμένην εἰς οἶκον γείτονος, ὅχι μόνον τρέχει εἰς βοή-